

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT
www.catalunyavolviureenllibertat.cat

Miquel Sàmper President del Consell dels Col·legis d'Advocats de Catalunya

“La sobirania és negociable; la democràcia, no”

ERROR· “A cap grup social se'l pot obligar a fer allò que pacíficament no vol fer” **DRET A DECIDIR**· “Hem de ser en el pacte nacional, i els primers”

Oscar Palau
BARCELONA

Vostè es queixa que estem en una etapa d'involució de drets del tot consolidats des del 1978, com el de la tutela judicial efectiva.

Sí, és el dret a tenir un jutge que et resolgui qualsevol conflicte, recollit a l'article 24 de la Constitució, i s'ha escapat al 100% amb la llei de taxes que s'ha inventat Gallardón, que genera tres tipus de *justiciales*: el pobre, que no té problemes perquè té justícia gratuïta; el ric, que tampoc en té, i les classes mitjanes, amb taxes de fins a 10.000 euros, i que en el dret administratiu poden arribar a ser del 50% del valor de multes de fins a 500.000 euros... Si multes al·gú amb 40.000 euros és possible que n'hagi de pagar 20.000 per recórrer-hi, a part de la feina de l'advocat, i ja no se la juga.

També hi ha l'avantprojecte de llei de planta judicial...

Sí, Gallardón pretén que tots els jutjats estiguin centralitzats a les capitals de província. I ja abans també s'havia carregat els jutges substituïts, que quan hi havia una baixa en qualsevol població el substituïen i evitaven que la demora en els procediments s'enquistés més. Els substituïts eren i són necessaris, però ja no hi són, i això fa la justícia molt més lenta i col·lapsada. A més, fa tres setmanes ha sortit que a una persona se li pugui atorgar un advocat d'ofici de qualsevol localitat, una altra frontera perquè no vagi als jutjats. El ministeri va travant progressivament la tutela judicial efectiva, un pilar fonamental de

l'estat de dret que ja no existeix.

També hi ha recollit el dret a l'habitatge, a la Constitució...

Si avui es fes una nova Constitució, l'habitatge seria un dret fonamental, que ara no ho és. Jutges i advocats vam reclamar al Ministeri d'Economia que es poguessin al·legar clàusules abusives en el procediment de desnonament, però mai se'ns ha fet cas fins que el Tribunal de Luxemburg va dictar sentència.

El Consell ha signat un conveni per assessorar el tercer sector. Des de la justícia es podria fer més pels afectats per la crisi?

La unió és molt potent, perquè ens serveix com a baròmetre

Si avui es fes una nova Constitució, l'habitatge seria un dret fonamental, que ara no ho és...

per prendre el pols a les injustícies socials. Hem de tenir la capacitat de veure com afrontar-les amb canvis legislatius, o fins i tot intentant que aquests no es donin. Aquesta unió pot servir molt a la gent que està vivint els abusos, però també per fer veure als governs les modificacions que han de fer. Aquí les competències estan repartides, i així com el govern espanyol escolta poc, el català sí que escolta i se li poden proposar moltes coses.

Hi ha marge aquí per actuar?

Estic expectant per una mesura que es va prendre en el ple de la pobresa, en què CiU i ERC van pactar que tot nou desnonament ha de passar per una mediació obligatòria prèvia, abans que l'entitat financera posi la demanda al jutjat. Els col·legis d'advocats catalans hem creat unes oficines d'intermediació hipotecària que han donat uns resultats d'èxit, de gairebé un 70%. De cada deu casos, així set no arribarien al jutjat, es podrien estalviar amb procediments previs. La mesura s'emmarca en la nova regulació del codi de consum que vam proposar al Parlament, i serà molt bona perquè pal·liarà en gran part el maltractament.

Per frenar el procés sobiranista sempre s'invoca la Constitució.

És un recurs legalista, però per fer-ho tu has de complir-la. Amb la crisi surten el 15-M i els afectats per la hipoteca, i en comptes de fer autocrítica surt la llei de seguretat ciutadana, que lesiona greument els drets de manifestació i associació, que també estan entre els fonamentals. Passem de la garantia de la presumpció d'innocència del dret penal al fet que en l'administratiu regeixi el principi de veracitat dels atestats policials, que sense ser una presumpció de culpabilitat, s'hi acostava. És molt difícil desmuntar-los, i es peden una barbaritat de garanties.

L'article 2 sobre la unitat d'Espanya sí que és sagrat...

Doncs no està entre els drets fonamentals (que són del 14 al 24, més el 31 i el 32), que tenen més protecció davant del TC a través del recurs d'empara. Els primers articles són definitoris de quin

és el sistema de l'Estat. El que dius és l'enfocament que es fa des d'Espanya, el discurs de Rajoy: la sobirania està per sobre de la democràcia. I on diu que una cosa sigui prioritària per sobre de l'altra? Si tinguéssim un TC objectiu, estic convençut que diria que el primer principi de la Constitució és el democràtic, com en qualsevol norma constitucional del món. La sobirania és un tema difícil, però negociable; la democràcia, no.

La independència la pot acabar decidint un tribunal a l'Haia?

No. Quan Margallo diu que són qüestions legals i no de majories, tant li fa què pensa la gent, i deixa damunt la taula el gran error d'Espanya. A cap grup social se'l pot obligar a fer allò que pacíficament no vol fer. El sistema jurídic històricament ha donat mecanismes per dissoldre's a les associacions que ja no ho volen ser, com la llei del divorci. A això, afegeix-hi que les lleis s'han d'adaptar

No veig cap punt feble en l'estratègia catalana en el procés: diàleg i educació democràtica

tar als temps, com diuen els tractats internacionals i la mateixa Constitució en l'article 10.3. Una norma pot ser positiva en un moment social al segle XX i estar desfasada al XXI, fins i tot amb pocs anys de diferència.

En el fons, l'únic problema és qui és el subjecte polític...

Correcte, i això ho pots extrapolar a cinquanta lleis aprovades contra la gent: la llei Wert, la dació en pagament... El rodet de la

UN PERFIL SOCIAL

Miquel Sàmper, degà del Col·legi d'Advocats de Terrassa, va ser escollit el maig de l'any passat per presidir l'advocacia catalana, però abans ja havia mostrat la seva especial sensibilitat pels col·lectius que són víctimes de la crisi, i per la presència del català als jutjats. Ara també s'ha mullat pel procés sobiranista, al qual el Consell ha donat un suport que li ha valgut un recurs contenciós administratiu d'un col·lectiu d'uns 200 advocats, dels més de 32.000 que exerceixen al país, que troben que s'extralimita. Crític amb les decisions de Gallardón, també reivindica que la justícia a l'Estat no és dolenta, i que encara hi ha jutges que no cedeixen a les grans pressions ■

ALBERT SALAMÉ

Pacte pel Dret a Decidir...

Si. En primera instància, el recurs no es va admetre a tràmit, però ara ho han portat al TSJC, que pot declarar la nul·litat de l'acte i que ens n'haguem de retirar... Em semblaria gravíssim que no hi fóssim, perquè no sols hi hem de ser, sinó que hauríem de ser els primers a defensar la llibertat d'expressió i la interpretació dels principis democràtics: les lleis han d'estar al servei de la ciutadania, i no la ciutadania al servei de les lleis.

Ha rebut pressions?

No, som independents, i no hem rebut més pressió que la dels mateixos advocats. Això sí, molt bel·ligerants i vehements, d'un tot terriblement pujat... He donat explicacions a tots els que me n'han demanat. Més enllà, m'han insultat en un programa d'Intereconomia, preguntant que a qui representava. I puc dir que tinc la mateixa legitimitat i la mateixa ètica que té el Consell de Ministres cada divendres, és la democràcia representativa per la qual a mi m'han triat, i jo em puc equivocar exactament igual que ells.

També s'està dient de tot als jutges que van signar el manifest a favor del dret a decidir...

Una altra involució d'un altre dret fonamental: la llibertat d'expressió. L'únic que han fet els jutges és dir que creuen que una consulta és perfectament legal. Només ho han dit! Com el

majoria absoluta ho és dins i fora del Congrés, amb una percepció profundament antide-mocràtica de certs valors. Jo podria estar a favor de la unitat d'Espanya, que no és el cas, però com a jurista no em veuria amb cor d'estar en contra que s'escoltés qui no hi vol estar.

Algú parla d'il·legalitzar l'Assemblea Nacional Catalana...

En desconec els motius, més enllà que és una plataforma que vehicula la llibertat d'expressió d'almenys un milió i mig de persones. Il·legalitzar-la seria un acte molt poc intel·ligent, ja no de l'Estat, sinó d'entitats com Manos Limpias. Totes les accions que fan que es poden ubicar a la dreta més conservadora fan que el 60% d'independentistes que donen les enquestes del CEO esdevinguin aviat el 70%. Si il·legalitzen l'ANC, probablement arribarem a un 80%.

També es pot denunciar Mas...

Possible ho és, legalment, com la suspensió de l'autonomia, però serien bumerangs totalment imparables. I estaria molt mal vist per la comunitat internacional des del moment que a Catalunya només s'utilitza l'eina del diàleg i la llibertat d'expressió. Avui no veig cap punt feble en l'estratègia catalana: diàleg, correcció i educació democràtica per arribar al dret de votar.

A Catalunya la majoria de jutges i secretaris són de fora. És un handicap per al procés?

Això passa perquè a fora hi ha molta més tradició d'opositar, aquí s'opta més per l'exercici liberal de l'advocacia o per l'empresa. La qualitat dels jutges de fora és la mateixa perquè tenim el mateix sistema, i pensant en un hipotètic nou sistema català, no passaria res perquè tenim juristes per substituir els que se'n vagin de manera immediata. En tot cas, és un handicap per a l'ús del català en les sentències, que

va arribar al 25% a principi dels anys 2000, i ha caigut al 12%.

Per què això?

Abans hi havia una remuneració de la Generalitat si es redactaven sentències en català. Ara no hi és perquè no hi ha diners, i els jutges no fan aquest esforç.

I què es pot fer per millorar-ho?

Dones el que pretén el Departament de Justícia, que sigui un requisit per a l'accés a la judicatura i no un mèrit. Si anés de jutge al País Basc, aprendria l'euskara. És una qüestió de respecte.

La justícia és un dels àmbits en què menys s'ha avançat amb la llengua en democràcia...

Al Consell de l'Advocacia treballen molt amb la comissió de llengua per mirar d'equilibrar l'ús de català i castellà. Hem fet moltes accions per conscienciar els companys que, malgrat la sensació que els pugui perjudicar, els catalanoparlants segueixen

en català. No té cap sentit, però pel fet que la majoria dels jutges són de fora, quan un advocat parla en català en un judici, a la mínima que el jutge planteja algun dubte de si el molesta, acaba pensant que defensa els interessos del client, i acaba parlant en castellà per inèrcia, tot i que també hi ha molts jutges castellanoparlants que et diuen que segueixis en català.

Des que el TC va tombar l'Estatut, no paren de sortir sentències contra la immersió...

Pretendre blindar en l'Estatut el tema de la llengua ha fet que es remoguin moltes consciències polítiques del TC, i el resultat en aquest cas ha estat involutiu. A més, personalment crec que la sentència del TSJC que fixa un 25% de castellà a l'escola és un excés, perquè el que fa és legislar, i no ha de ser la seva funció.

El Consell de l'Advocacia està denunciat per haver signat el

L'ús del català en les sentències ha baixat del 24% al 12%; hauria de ser un requisit i no un mèrit

fiscal Rodríguez Sol, que va trigar quatre o cinc dies a ser fulminat pel fiscal en cap espanyol, nomenat directament pel ministre de Justícia. Els degans de l'advocacia de fora de Catalunya no estaran gaire d'acord que hàgim pres posició, en funció de les seves tendències polítiques, però més enllà d'això hi ha respecte. Els catorze consellers catalans ens reunim un cop al mes amb els 83 degans d'Espanya i el tracte és exquisit. ■